

ВІЙСЬКОВО-ОБОРОННА ДОПОМОГА США УКРАЇНІ ЗА ПРЕЗИДЕНТСТВА Б. ОБАМИ: ДО ДИСКУРСУ ЩОДО НАДАННЯ ЛЕТАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

У статті розглядаються двосторонні відносини США та України у контексті військово-оборонного співробітництва з метою подолання кризи на Сході. Метою дослідження є комплексне вивчення найбільш вагомого аспекту військово-оборонної підтримки України Сполученими Штатами, зокрема, можливості надання летальної зброї. Різномірний аналіз двосторонніх відносин США та України знайшов своє відображення у наукових доробках та науково-публіцистичних статтях значної кількості зарубіжних та вітчизняних фахівців з міжнародних відносин та політологів, зокрема, З. Бжезінського, Д. Чоллета, С. Воегрела, В. Мореллі, А. Гетьманчук, Г. Мернікова, І. Мединського.

Вигідне геополітичне положення надає Україні статус перспективного союзника для трансатлантичної спільноти і, водночас, робить її об'єктом для реалізації зовнішньополітичних інтересів інших країн. Підвищення обороноздатності є одним з найбільш актуальних питань для України і фінансова та технічна допомога Сполучених Штатів виступає як фактор, що може допомогти запобігти подальшій ескаляції агресії та утримати Російську Федерацію від просування вглиб країни. Тісне співробітництво з США дає Україні змогу наблизитися до ЄС, інтеграція до якого залишається неможливою доки не буде розв'язано українсько-російський конфлікт.

Ключові слова: Україна; Сполучені Штати Америки; Європа; гібридна війна; Російська Федерація; інтеграція; безпека; НАТО; Б. Обама; військово-оборонне співробітництво.

Геополітичне розташування України є вигідним та складним для держави. Процес підвищення обороноздатності має поєднуватися з пошуком союзників та зміцненням вже наявних зв'язків. Динаміка розвитку українсько-американських відносин постійно коливається, починаючи з 90-х років ХХ ст., оскільки залежить від цілої низки чинників, включаючи позицію міжнародної спільноти до українсько-російської кризи останніх років. Разом із тим, у Сполучених Штатах є власне бачення геополітичної ролі України, висловлене американським політологом З. Бжезінським. У вересні 2011 року на форумі в місті Ярославль (Російська Федерація), дослідник наголосив, що вона тяжіє до тісних відносин із Заходом і може стати «мостом» між країнами Європейського Союзу та Росією [11]. Висловившись за створення нової трансатлантичної співдружності країн від Ванкувера до Владивостока (до якої мають увійти політичні еліти Сполучених Штатів Америки та Європейського Союзу), З. Бжезінський наголосив на необхідності відокремлення України від Росії з метою запобігання відновленню останньої як імперії. Місією США на пострадянському просторі, згідно його бачення, залишається доглядання зусиль з метою утримання України у своїй сфері впливу, для її зміцнення та просування власних інтересів на міжнародній арені. Це підтверджує той факт, що РФ налаштована проти української інтегра-

ції до євроатлантичної спільноти. Проте за сучасних реалій це вбачається єдиним шляхом збереження територіальної цілісності та незалежності. Саме тому, військово-оборонна допомога США Україні, актуальність якої зросла за президентства Б. Обами, залишається однією з основ українсько-американської співпраці і збереження політичної та економічної самодостатності.

Різномірний аналіз двосторонніх відносин США та України знайшов своє відображення у наукових доробках та науково-публіцистичних статтях значної кількості зарубіжних та вітчизняних фахівців з міжнародних відносин та політологів. В рамках даного дослідження розглянуто наукові роботи українських експертів з Міжнародного центру перспективних досліджень (МЦПД) під керівництвом А. Гетьманчук [1] (аналіз основних напрямів взаємовідносин України та США за президентства Б. Обами та практичні рекомендації щодо їх покращення); українського дослідника Г. Мернікова [4] (вивчення питань української і міжнародної безпеки, політики «перезавантаження» США щодо Росії та її можливих наслідків для України); аналітика Інституту світової політики І. Мединського [16] (вивчення військово-оборонного співробітництва США та України і порівняльний аналіз зовнішньополітичних векторів адміністрацій Б. Обами та Д. Трампа).

Необхідно також відзначити науковий внесок американських науковців, серед яких дослідження державного діяча США та радника Центру стратегічних і міжнародних студій З. Бжезінського [11] (аналіз взаємовпливу глобальних силових центрів та вагомості українсько-американського партнерства в рамках багатосторонніх міждержавних відносин); радника з питань політики безпеки та оборони німецького Фонду Маршалла у Сполучених Штатах Д. Чоллета [12] (комплексне вивчення політики адміністрації Б. Обами на міжнародній арені); фахівців Дослідної служби Конгресу США С. Воегрела [25] та В. Мореллі [17] (щорічний моніторинг актуальних питань розвитку України в рамках інтеграції до євроатлантичного простору і політики США щодо нашої держави); таких науковців і політологів як Ф. Бінді [9] (дослідження світового порядку та українського питання в рамках зовнішньополітичних інтересів США), І. Бонд, Д. Корбой, В. Кортні, М. Галтзел та К. Яловітз [10] (визначення місця України в європейській системі безпеки і оборони), В. Бурбаки [11] (з'ясування ролі Російської Федерації в формуванні оновленої трансатлантичної співдружності), Т. Чіполетті, М. Далтон та Дж. Счаус [13] (аналіз обсягів та доцільності американської допомоги у врегулюванні кризи на Сході України).

Метою дослідження є комплексне вивчення найбільш вагомого аспекту військово-оборонної підтримки України Сполученими Штатами, зокрема, можливості надання летальної зброї. Серед ключових **завдань** слід відзначити комплексний аналіз аргументів «за» і «проти» допомоги такого плану, фактичної підтримки, яка була надана Україні за президентства Б. Обами, та тенденцій щодо подальшої співпраці держав у заданому напрямку.

Зовнішньополітичний курс адміністрації Б. Обами на «перезавантаження» відносин з Росією викликала в свій час хвилю дискурсів щодо ролі України у даному процесі. Вчений секретар Регіонального філіалу Національного інституту стратегічних досліджень у м. Дніпрі Г. Мерніков зазначає, що на відміну від попередників, адміністрація Б. Обами не розглядала Україну в якості геополітичної противаги домінуванню РФ на пострадянському просторі. Дослідник наголошує на тому, що за президентства Б. Обами США фактично знято з порядку денного питання вступу України до НАТО, а головну увагу Державний департамент зосередив на питаннях ядерної безпеки, роззброєнні та контролі над озброєннями, збереженні співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями. Однією зі складових «перезавантаження» відносин між Кремлем та Білим Домом була реалізація сценарію «Великої угоди» («Big Bargain»), яка передбачає фактичну «відмову» США від України та Грузії на користь Росії, в обмін на багатопланову допомогу в Афганістані та Ірані [4, с. 136]. Висновки експерта підтримує Директор Інституту світової політики А. Гетьманчук, наголошуючи на тому, що за вище окресленим сценарієм Україна розглядалася «партнерами по перезавантаженню» в якості своєрідної «розмінної монети» у вирішенні власних прагматичних завдань [1, с. 59]. Проте, військово-політичний

конфлікт на Сході України змусив США відійти від вище окресленої політики, що дозволило Україні розраховувати на реалізацію власних національних інтересів.

Позаблоковість, положення якої було оформлено у Законі України «Про Заяву Верховної Ради України про надання Україні реальних гарантій безпеки» (№ 2431-VI, 6 липня 2010 року), так і не стала гарантом політико-територіальної цілісності України [7]. Звертаючись до вищих законодавчих органів Великої Британії, Французької Республіки, США, КНР та Російської Федерації парламент України вбачав доцільність оновленого втілення положень Будапештського меморандуму шляхом прийняття окремого документа, який містив би інструментарій, що міг би гарантувати надійну відповідь на виклики національній безпеці України. Проте відступ від європейської політики колишнього президента України і Революція гідності внесли корективи у формування європейської системи оборони. Таким чином, відносини України і США продовжили розвиватися на фоні зміцнення трансатлантичного співробітництва.

Події, які супроводжують Європу з кінця 2013 року випробовують на міцність американо-європейську політику безпеки. Консолідація зусиль необхідна для захисту територіальної цілісності не лише України, але й інших європейських держав. Допомога Вашингтона у подоланні української кризи здатна наблизити Україну до більш тісних відносин із трансатлантичною спільнотою, що в подальшому може якісно вплинути на її інтеграцію до європейських структур та НАТО.

Провідний експерт із зовнішньої політики Центру європейських реформ у Лондоні і колишній посол Великобританії в Латвії, І. Бонд, та його колеги зазначають, що: «Лідерство з обох сторін Атлантики має важливе значення для ефективного реагування на дії Росії» [10]. Українсько-російська криза, яка загрожує підірвати архітектуру європейської безпеки залишається найбільшою загрозою для США і Європейського співробітництва в галузі оборони і безпеки з кінця холодної війни. Практика переговорів у Мінську доводить, що дипломатичні методи є малоефективними без економічних санкцій. Тим не менш, слід зазначити, що «жорстка сила» може значно посилити вплив на агресора. Питання про військову підтримку України залишається своєрідним індикатором Західної єдності.

Республіканська сила в Сенаті США, а також прихильність Демократичної партії до закликів діаспори в Центральній і Східній Європі відіграли значну роль в переконанні колишнього президента США Б. Обами в необхідності надання летальної зброї для України. Сенатори К. Левін і Дж. Інхоф, демократичний та республіканський лідери сенатського комітету у справах збройних сил, з 2014 року активно закликали до реалізації цієї ініціативи [10]. Крім того, союзники по НАТО, такі як Литва і Польща, висловили свою готовність доставити зброю. У грудні 2014 року адміністрацією США було ухвалено «Акт підтримки свободи України» (Ukraine Freedom Support Act of 2014), згідно якого Україна має отримати військову

допомогу у розмірі \$ 350 млн [21, 23] протягом 2015–2017 років, в тому числі – у вигляді летальної зброї на суму \$ 50 млн [16, с. 14], доцільність надання якої досі обговорюється [25].

За необхідність надання летальної зброї при обговоренні бюджету на 2016 рік висловилися фахівці Вашингтонського Центру зі стратегічних та міжнародних досліджень (CSIS), Т. Чіполетті, М. Далтон та Дж. Счаус: «У відповідь на спроби Росії підірвати стабільність в Україні шляхом ведення гібридної війни, адміністрація Б. Обами інвестувала \$ 118 млн в нелетальне обладнання (бронезилети, каски, і транспортні засоби) та підготовку сил безпеки України, щоб допомогти Києву краще контролювати і захищати кордони, працювати більш ефективно, і зберігати свою територіальну цілісність. Адміністрація Обами повинна збільшити пряму військову допомогу Україні, включаючи смертельне оборонне обладнання, таке як протитанкові ракети і бронетехніки [...]. У той час, як західна допомога не сприяє зміцненню українських збройних сил достатньо, щоб конкурувати з військовою міццю Росії, США змогли б допомогти українцям утримувати свої позиції проти сепаратистів» [13, с. 4–5]. З 2014 року Сполучені Штати активно підтримує Україну, надаючи їй фінансову допомогу на потреби озброєння. До \$ 70 млн які на той час Вашингтон вже планував виділити на дані цілі, було додано ще \$ 46 млн на потреби військових та прикордонну оборону [14].

Альтернативні точки зору щодо участі Сполучених Штатів у вирішенні української кризи є малопримемними для нашої держави. Перш за все, проти вирішення конфлікту шляхом використання летальної зброї виступав сам Б. Обама. З його точки зору, така допомога Україні могла б мати протилежний ефект і здатна ще більше загострити кризу на Сході нашої держави. Після того, як у 2014 році на Донеччині було збито Боїнг-777 авіакомпанії Малайзія Ейрлайнс (Malaysia Airlines), що виконував рейс МН-17 (з Амстердама до Куала-Лумпура), внаслідок чого загинуло 300 мирних людей, Б. Обама чітко окреслив свою позицію: надання летального озброєння супроводжується надто високими ризиками, оскільки воно може потрапити до рук тих, хто представляє неконтрольовану силу [12].

Аналогічну позицію займає професор Ф. Бінді з американського Центру трансатлантичних досліджень (Center for Transatlantic Relations at John Hopkins SAIS), яка висловлюється категорично проти надання Україні військової допомоги, зокрема зброї. В одному зі своїх численних досліджень, Ф. Бінді аргументує свою точку зору наступним чином: «Існує ризик того, що проросійські заколотники захоплять зброю, або того, що вона буде продана самою українською армією. Високоякісна зброя українського виробництва зазвичай продавалася за готівку в Китай, Ефіопію, Пакистан, і навіть в Росію, в той час як українські збройні сили б'ють рекорд з всепроникної корупції, з чиновниками, які продають устаткування для особистої вигоди» [9]. Останні зауваження та обвинувачення у корупції можна було б ігнорувати, якби не регулярні скандали, якими супроводжувався офіційний про-

даж зброї з України [3], необхідність виконувати раніше укладені контракти [2], та прагненням зберегти позиції на ринку експорту від якого залежать вагомі надходження до бюджету [5]. Також, було б доцільно відзначити, що чинний президент України П. Порошенко ще у 2014 році спростував твердження, щодо продажу зброї з України за кордон під час його президентства [6]. З точки зору американської дослідниці, допомога Україні буде безрезультатною, якщо не чинити вплив на обидві сторони конфлікту.

Разом з тим, через неприхований анти-американізм у російському суспільстві, співпраця з РФ може зійти нанівець. «Зростання втрат не змінить думку В. Путіна. Анти-американізм зростає серед росіян: 80 % ставляться до США негативно, 42 % – вороже. У Росії, уособленням влади є частиною політичної культури; а зовнішня політика не є дискусійним питанням, звинувачення керівництва буде рівноцінним звинуваченню всієї нації» [9]. Таким чином, спроби активно, агресивно та односторонньо впливати на Росію є безперспективними. Єдиним шляхом залишається пошук компромісів, відновлення співробітництва (в тому числі – в межах Ради Росія-НАТО) та допомога Україні у подоланні внутрішніх невійськових проблем. Крім того, з позиції американського експерта, Україну не варто розглядати без РФ з історичних причин. В інтересах Сполучених Штатів є не остаточне розірвання відносин України з Росією, а їх фактичне примирення та зближення.

Позиціонування Росії як однієї з великих держав дійсно може схилити думку міжнародної спільноти на користь вище окресленого підходу, проте ми не можемо погодитися з тим, що це вигідно Сполученим Штатам. Війна з Україною послаблює РФ та сприяє втраті нею іміджу великої держави, якщо говорити про сукупність усіх показників, а не лише військовий фактор. Демонстрація російської військової могутності та нехтування міжнародним правом без належного реагування зі сторони Західного світу поступово призводить до підризу позицій США як єдиної наддержави, яка здатна врегульовувати питання міжнародного значення. Таким чином, допомога Україні є принципово важливим питанням у випадку відстоювання Вашингтоном своїх позицій на міжнародній арені.

Один з важливих кроків на шляху до прийняття позитивного для України рішення щодо надання їй військово-оборонної допомоги в галузі летального озброєння мав місце 18 червня 2015 року. Сенатори США переважною більшістю голосів узгодили надання Україні летального озброєння в рамках затвердження закону про оборонний бюджет на наступний фінансовий рік [15]. За витрати Пентагону обсягом \$ 612 млрд проголосував 71 сенатор [8]. Згідно з прийнятим проектом закону, передбачається надати Україні військову допомогу (в тому числі радарні системи та протитанкові комплекси) на суму \$ 300 млн [19], не зважаючи на те, що 25 членів верхньої палати американського парламенту були проти даної ініціативи.

Крім того, з весни 2015 року Сполучені Штати продовжили надавати Україні підтримку у тренуванні регулярної армії в рамках ініціативи НАТО [24]. У

квітні 2015 року 300 американських військових прибули до України на запрошення уряду для навчання українських бійців Національної гвардії поблизу кордону з Польщею. Згідно заяви речника держдепартаменту США М. Тонера, додаткові військові навчання, які принесуть Україні американську допомогу у розмірі \$ 224 млн, є частиною надання нелетальної допомоги Україні в рамках довгострокового військового співробітництва [22]. Про наміри Сполучених Штатів забезпечити тренування українських військових було повідомлено ще у лютому 2015 року генерал-лейтенантом Б. Ходжесом, який заявив, що батальйон армії США почне навчання українських сил у Польщі. У ході навчань українські військові мали отримати інструктажі щодо захисту від російських радіоелектронних пристроїв та артилерії. Також, було схвалено надати переносне протитанкове озброєння та додаткове нелетальне обладнання, таке як засоби зв'язку, розвідувальні безпілотні літальні апарати, які здатні вистежувати важку артилерію, міномети тощо. Обговорюючи бюджет на 2016 рік, адміністрація Б. Обами планувала виділити \$ 2,9 млн. для надання Україні додаткових тренувальних засобів [25, с. 14].

У лютому 2015 року, була презентована нова Стратегія національної безпеки США [18, с. 25]. У п'ятому розділі, присвяченому питанням міжнародного порядку, США підкреслюють обороноздатність НАТО як гаранта трансатлантичної безпеки. Вашингтон запевняє своїх союзників в американській прихильності політиці протистояння Російській агресії і підтримки ЄС в конфлікті. Очевидно, що Стратегія-2015 могла б стати основою для розширення трансатлантичного партнерства, а військово-технічна допомога Україні – закласти основи для більш тісних відносин між державами. Проте, суттєвих змін в українсько-американських відносинах, – понад реалізації запланованої допомоги, – за 2016 рік не простежувалося [17]. Більш того, на відміну від колишнього керівника Білого дому, який ще в 2014 році

ухвалив «Акт на підтримку свободи в Україні», президент США Д. Трамп, ще не окреслив однозначну позицію щодо українського питання, зосередивши увагу на більш масштабній меті – збільшенні присутності США у Європі. Тим не менш, варто зазначити, що 9 березня 2017 року нижня палата Конгресу США все таки підтримала рішення про надання \$ 150 млн військової допомоги Україні, включаючи витрати на летальне озброєння оборонного характеру [20]. Остаточне рішення залишається за Сенатом та президентом Д. Трампом.

Підводячи підсумки, зазначимо, що нелетальна підтримка нашої держави та забезпечення України оборонним озброєнням може допомогти запобігти подальшій ескалації агресії та утримати РФ від просування вглиб країни. Разом із тим, питання надання летальної зброї залишається поки не вирішеним і адміністрація Д. Трампа не розглядає його як магістральний напрямок зовнішньополітичної стратегії відносно України. З нашої точки зору, допомога США в рамках НАТО наряду з іншими державами залишається вкрай необхідною нашої державі, яка зацікавлена у зміцненні зв'язків всередині альянсу. Проте, спроби отримати власне членство в організації залишаються поки що примарними. На сьогоднішній день, Україна та НАТО обмежуються конструктивним партнерством, яке не здатне задовольнити потребу нашої країни у захисті. Тісне співробітництво з США надасть Україні змогу наблизитися і до ЄС, інтеграція до якого залишається неможливою поки не буде припинено військові дії на Сході України та розв'язано українсько-російський конфлікт, який підриває економіку нашої держави та послаблює її в інших життєво важливих сферах. Допомога США здатна сприяти посиленню оборони України, подоланню кризи та подальшій стабілізації, що, в свою чергу, надасть їй можливість продовжувати брати участь у європейських інтеграційних процесах.

Список використаних джерел

1. Гетьманчук А. Нова зовнішня політика України: погляди аналітиків / А. Гетьманчук. – К. : Міжнародний центр перспективних досліджень, 2010. – 164 с.
2. Корба Г. Партія зброї. Ставши потужним конкурентом на світових ринках, Україна нарощує експорт озброєння [Електронний ресурс] / Г. Корба // Новое Время. – 2015. – 4 вересня. – Режим доступу : <http://nv.ua/ukr/publications/partija-zbroji-stavshi-potuzhnim-konkurentom-na-svitovih-rinkah-ukrajina-naroshchuje-eksport-ozbrojennja-68414.html>.
3. Матола В. Експорт української зброї супроводжується постійними скандалами [Електронний ресурс] / В. Матола // Тиждень. – 2012. – 28 червня. – Режим доступу : <http://tyzhden.ua/News/53872>.
4. Мерніков Г. «Перезавантаження» відносин США та РФ: наслідки для України / Г. Мерніков // Стратегічні пріоритети. – 2010. – № 4(17). – С. 130–138.
5. Порошенко: Завдання – увійти до Топ-5 найбільших експортерів зброї у світі [Електронний ресурс] // Українська Правда. – 2015. – 11 травня. – Режим доступу : <http://www.pravda.com.ua/news/2015/05/11/7067484/?attempt=1>.
6. Порошенко прокоментував інформацію про продаж української зброї за кордон [Електронний ресурс] // Коментарі. 2014. – 19 жовтня. – Режим доступу : <http://ua.comments.ua/politics/243050-poroshenko-prokomentuvav-informatsiyupro.html>.
7. Постанова Верховної Ради Про заяву Верховної Ради України про надання Україні реальних гарантій безпеки // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – № 39. – С. 519.
8. Сенатори США дозволили поставки летального озброєння Україні [Електронний ресурс] // Українська правда. – 2015. – 19 червня. – Режим доступу : <http://www.pravda.com.ua/news/2015/06/19/7071719/>.
9. Bindi F. U.S. and new world order: why Ukraine is not a national interest and ISIS (and Russia) are [Електронний ресурс] / F. Bindi // The Huffington Post. – 2015. – 19 April. – Режим доступу : http://www.huffingtonpost.com/federiga-bindi/the-us-new-world-order-wh_b_6697710.html.

10. Bond I., Corboy D., Courtney W., Haltzel M., Yalowitz K. The greatest challenge to U.S.-European security cooperation today: the Ukraine crisis [Електронний ресурс] / I. Bond, D. Corboy, W. Courtney, M. Haltzel, K. Yalowitz // The National Interest. – 2014. – 8 December. – Режим доступу: <http://nationalinterest.org/feature/the-greatest-challenge-us-european-security-cooperation-11803>.
11. Burbaki V. Should Russia accept «Brzezinski's plan»? (II) [Електронний ресурс] / V. Burbaki // Strategic Culture. – 2011. – 4 November. – Режим доступу: <http://www.strategic-culture.org/news/2011/11/04/should-russia-accept-brzezinski-plan-ii.html>.
12. Chollet D. The long game: how Obama defied Washington and redefined America's role in the world / D. Chollet. – Hachette UK, 2016. – 288 p. – Режим доступу: <https://books.google.com.ua/books?id=-CY4DgAAQBAJ&pg=PT94&lpg=PT94&dq=#v=onepage&q&f=false>.
13. Cipoletti T. J., Dalton M., Schaus J. The FY 2016 budget: the defense impact. Geopolitical risk of budget shortfalls / T. J. Cipoletti, M. Dalton, J. Schaus. – The Center for Strategic and International Studies (CSIS). – 2015. – 3 February. – 17 p.
14. Fact sheet: U.S. support for Ukraine [Електронний ресурс] / The White House: Office of the Press Secretary. – 2014. – 18 September. – Режим доступу: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/09/18/fact-sheet-us-support-ukraine>.
15. Fiscal year 2016 Budget request [Електронний ресурс] / United States Department of Defense. – Режим доступу: http://comptroller.defense.gov/Portals/45/Documents/defbudget/fy2016/FY2016_Budget_Request_Overview_Book.pdf.
16. Medynskyi I. U.S. military assistance to Ukraine under Obama and beyond / I. Medynskyi // Аропа. – 2016. – Лютий. – С. 11–15.
17. Morelli V. Ukraine: current issues and U.S. policy / V. Morelli. – Congressional Research Service. – 2017. – 3 January. – 50 p.
18. National Security Strategy [Електронний ресурс]. Washington: The White House, 2015. – Режим доступу: <https://fas.org/spp/crs/row/RL33460.pdf>.
19. Poroshenko tells U.S. senators: Russia uses Ukraine as test range for advanced arms [Електронний ресурс] // UNIAN. – 2015. – 20 June. – Режим доступу: <https://www.unian.info/politics/1091821-poroshenko-tells-us-senators-russia-uses-ukraine-as-test-range-for-advanced-arms.html>.
20. Pentagon will allocate \$ 150 million to Ukraine for defense [Електронний ресурс] // ПРОГоловне. – 2017. – 10 March. – Режим доступу: <http://progolovne.com.ua/en/pentagon-vydelit-ukraine-150-mln-dlya-oborony/>.
21. S.2828 – Ukraine Freedom Support Act of 2014. 113th Congress (2013-2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.congress.gov/bill/113th-congress/senate-bill/2828/text>.
22. Siddons A. Ukraine: U.S. expands aid to train regular army troops [Електронний ресурс] // The New York Times. – 2015. – 24 July. – Режим доступу: http://www.nytimes.com/2015/07/25/world/europe/ukraine-us-expands-aid-to-train-regular-army-troops.html?_r=0.
23. Ukraine Freedom Support Act of 2014. Background and key details [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.foreign.senate.gov/imo/media/doc/UFSA_1-pager.pdf.
24. US expands training mission in Ukraine as part of long-term military partnership [Електронний ресурс] // TV-News. – 2015. – 25 July. – Режим доступу: <https://www.rt.com/news/310714-us-training-ukraine-military/>.
25. Woehrel S. Ukraine: current issues and U.S. policy / S. Woehrel. – Congressional Research Service. – 2015. – 12 February. – 21 p.

М. Ю. Лымарь,

магистр, Черноморский национальный университет им. П. Могилы, г. Николаев, Украина

ВОЕННО-ОБОРОННАЯ ПОМОЩЬ США УКРАИНЕ ПРИ ПРЕЗИДЕНТСТВЕ Б.ОБАМЫ: К ДИСКУРСУ О ПРЕДОСТАВЛЕНИИ ЛЕТАЛЬНОГО ОРУЖИЯ

В статье рассматриваются двусторонние отношения США и Украины в контексте военно-оборонного сотрудничества с целью преодоления кризиса на Востоке. Целью исследования является комплексное изучение наиболее весомого аспекта военно-оборонной поддержки Украины Соединенными Штатами, в частности, возможности предоставления летального оружия. Разноуровневый анализ двусторонних отношений США и Украины нашел свое отражение в научных трудах и научно-публицистических статьях значительного количества зарубежных и отечественных специалистов по международным отношениям и политологов, в частности, З. Бзежинского, Д. Чоллета, С. Воегрела, В. Морелли, А. Гетьманчук, Г. Мерникова, И. Мединского.

Выгодное геополитическое положение предоставляет Украине статус перспективного союзника для трансатлантического сообщества и одновременно делает ее объектом для реализации внешнеполитических интересов других стран. Повышение обороноспособности является одним из наиболее актуальных вопросов для Украины, поэтому финансовая и техническая помощь Соединенных Штатов выступает как фактор, который может помочь предотвратить дальнейшую эскалацию агрессии и удержать Российскую Федерацию от продвижения вглубь страны. Тесное сотрудничество с США дает Украине возможность приблизиться к ЕС, интеграция в который остается невозможной пока не будет решен русско-украинский конфликт.

Ключевые слова: Украина; США; Европа; гибридная война; Россия; интеграция; безопасность; НАТО; Б. Обама; военно-оборонное сотрудничество.

М. Lymar,

Master's Degree student, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolayiv, Ukraine

THE UNITED STATES MILITARY-DEFENSE ASSISTANCE FOR UKRAINE UNDER PRESIDENT B. OBAMA: DISCUSSING THE PROVISION OF LETHAL WEAPONS

The article considers the bilateral relationship of the United States and Ukraine in the context of military and defense cooperation to overcome the crisis in the East of our state. The presented research is a comprehensive study of the most substantial aspects of the United States military and defense support for Ukraine, including the possibility of the lethal weapons providing. Multilevel analysis of relations between the USA and Ukraine is reflected in scientific

works and journalistic articles of a significant number of the foreign and domestic experts in international relations and political scholars, including Z. Brzeziński, D. Chollet, S. Woehrel, V. Morelli, A. Hetmanchuk, G. Mernikov, I. Medynskyi.

The advantageous geopolitical location gives Ukraine the status of a prospective ally for the transatlantic community. However, at the same time, it makes our state a subject to implement the foreign policy interests of other countries. Improving the defense is one of the most current issues for Ukraine. Thus, the financial and technical assistance of the United States serves as a factor that could allow preventing further escalation of aggression and keeping the Russian Federation from the invasion inland. Close cooperation with the United States could support Ukraine in moving closer to Europe Union until gradual integration, which remains impossible until Ukrainian-Russian conflict is resolved.

Key words: Ukraine; United States; Europe; hybrid warfare; the Russian Federation; integration; security; NATO; Obama; military and defense cooperate.

Рецензенти: *Іванов М. С.*, д-р політ. наук, професор,
Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв;
Турчин Я. Б., д-р політ. наук, професор,
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів.

© Лимар М. Ю., 2017

Дата надходження статті до редколегії 15.03.17